POL-2017-1729

Keskusrikospoliisi

LAUSUNTO

3.2.2017

Asia: **Lakivaliokunnan lausuntopyyntö**

Viite: HE 258/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 30 luvun 13 §:n muuttamisesta

Keskusrikospoliisi esittää lausuntonaan seuraavaa:

Oikeushenkilön rangaistusvastuun ulottaminen törkeään kirjanpitorikokseen.

Jos kirjanpito on kokonaan pitämättä, oikeushenkilön taloudellisen aseman määritteleminen yhteisösakon rahamäärän vahvistamiseksi saattaa olla vaikeata ja arvioinnissa joudutaan turvautumaan esitutkinta-aineistosta ilmenevään muuhun selvitykseen. Tutkittaessa törkeitä kirjanpitorikoksia esitutkinnassa on selvitettävä nykyistä laajemmin oikeushenkilön taloudellinen asema muun muassa kuulusteluilla, mikä aiheuttaa lisää työajan käyttöä tutkintaan.

Rikostutkinnan kohteena on myös usein oikeushenkilöitä, joiden taloudellinen asema on niin heikko, ettei yhteisösakon määrääminen tuota rikosvastuun toteuttamiseksi tavoiteltua vaikusta. Vaikka rikoslain 9 luvun 7 pykälän säännöksessä ei mainita mahdollisuutta jättää yhteisösakko vaatimatta oikeushenkilön heikon taloudellisen aseman perusteella, voitaneen tällaisessa yksittäistapauksessa päätyä siihen, että yhteisösakon rahamäärä muodostuisi miinus -merkkiseksi ottaen huomioon kaikki oikeushenkilön taloudelliseen asemaan olennaisesti vaikuttavat seikat ja jättää vaatimus tekemättä.

Keskusrikospoliisi kannattaa lakiehdotusta, koska törkeätä kirjanpitorikosta useimmiten käytetään samalla muiden oikeudetonta taloudellista hyötyä tuottavien törkeiden rikosten peittelemiseksi ja rikoshyödyn kätkemiseksi yritys- tai elinkeinotoiminnassa. Yhteisösakko kohdistuu taloudellisena menetyksenä yrityksen tulokseen, ja sillä voidaan odottaa olevan suunnitelmallista rikollista toimintaa ennalta estävä vaikutus.

Keskusrikospoliisin päällikkö
Poliisineuvos
Robin Lardot

Rikostarkastaja
Erkki Rossi